

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Boligudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. januar 2025
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Cathrine Hjortdam
Sagsnr.: 2024-15554
Dok.: 3533087

Besvarelse af spørgsmål nr. 24 (Alm. del) fra Folketingets Boligudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 24 (Alm. del), som Folketingets Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 25. november 2024.

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 24 (Alm. del) fra Folketingets Boligudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af BOU alm. del samrådsspørgsmål A den 19. november 2024 redegøre for ordningen med information om løsladelse af indsatte til landets kommuner, herunder redegøre for, hvorfor ministeren ikke mener, at der kan ske en tilsvarende automatisk advisering af boligforeninger i forhold til domfældte lejere”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Kriminalforsorgen er i en række tilfælde forpligtet til at underrette kommunerne, når en indsat prøveløslades, løslades fra varetægt eller løslades på endt straf. Underretningerne foregår manuelt via sikker mail og sker ikke automatisk.

Underretning af hensyn til ydelser

Kriminalforsorgen underretter kommunen, når en indsat prøveløslades, løslades fra varetægt eller løslades på endt straf, med henblik på at der igen kan ske udbetaling af offentlige ydelser, som indsatte ikke er berettiget til under indsættelse, og som således stoppes i forbindelse med kriminalforsorgens underretning af kommunen ved tilsigelse til afsoning eller indsættelse i arrest eller fængsel. Der skal kun ske underretning ved løsladelsen, hvis kommunen er blevet underrettet ved tilsigelse eller indsættelse.

Underretning til kommunalt folkeregister

Kriminalforsorgen underretter endvidere det kommunale folkeregister, når en indsat prøveløslades eller løslades på endt straf, hvis folkeregisteret er blevet underrettet ved indsættelsen i fængsel eller arrest. Dette gælder indsatte, der er registreret i folkeregistret i Danmark, og som enten er blevet dømt under varetægtsfængsling eller er blevet indsat til afsoning, når den samlede opholdstid efter afsigelse af dom er mere end tre måneder, samt når en forvaringsdom iværksættes.

Underretning ved indsættelse sker med henblik på, at kommunen kan skifte borgerens sygesikringsgruppe.

Det er folkeregisteret i den kommune, som den pågældende havde bopæl i ved indsættelsen, der skal underrettes ved prøveløsladelse eller løsladelse på endt straf.

Koordinering af handleplaner

Endelig skal kriminalforsorgen rette henvendelse til kommunerne frem mod løsladelse med henblik på at koordinere handleplaner. Målgruppen for de koordinerede handleplaner er som udgangspunkt alle afsonere i fængsler og arrester samt tilsynsklienter mv. på nær udvisningsdømte samt fodlænkeafsonere på 18 år eller derover.”

2. Justitsministeriet kan oplyse, at reglerne om politiets videregivelse om oplysninger om strafbare forhold til brug for en eventuel ophævelse af lejemål efter almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10, fremgår af retsplejelovens § 996 b og almenboliglovens § 63 d.

Retsplejelovens § 996 b omhandler den situation, hvor der er rejst sigtelse, men endnu ikke afsagt dom i sagen. Det følger af retsplejelovens § 996 b, at politiet efter anmodning underretter en udlejer om, at der er rejst sigtelse mod en person, der bor i en af udlejerens almene lejeboliger, for overtrædelse i nærområdet af en eller flere af de bestemmelser, der er nævnt i almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10, hvis det på det foreliggende grundlag skønnes sandsynligt, at sagen vil kunne resultere i en domfældelse. Underretning vil dog kunne undlades, hvis der foreligger særlige omstændigheder, der taler imod videregivelse af oplysninger, ligesom politiet vil kunne afvise udlejerens anmodning, hvis denne ikke er begrundet i tilstrækkeligt omfang, jf. bestemmelsens 2. og 3. pkt.

Efter bestemmelsen skal der foretages en vurdering af, om det ud fra de foreliggende oplysninger må anses for sandsynligt, at sagen vil kunne resultere i, at den sigtede vil blive idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af en eller flere af de bestemmelser, der er oplyst i almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10. Derudover skal politiet vurdere, om kriminaliteten er begået inden for 1 km fra den ejendom, hvor vedkommendes lejemål er beliggende.

Retsplejelovens § 996 b blev indført ved lov nr. 890 af 21. juni 2022 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om almene boliger m.v. og retsplejeloven (Hurtigere udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet).

Almenboliglovens § 63 d omhandler den situation, hvor der er afsagt en strafferetlig afgørelse over en lejer. Almenboliglovens § 63 d blev indført i 2013, og ved lov nr. 890 af 21. juni 2022 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om almene boliger m.v. og retsplejeloven (Hurtigere

udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet) blev bestemmelsen ændret således, at politiet efter anmodning fra udlejer er forpligtet til at videregive oplysninger om strafferetlige domme omfattet af almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10. Der er således tale om en pligtmæssig videregivelse af oplysningerne efter anmodning fra udlejer, og det er ikke et krav, at dommen er endelig.

3. I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget om hurtigere udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet blev det overvejet at indføre en ordning, hvorefter politiet af egen drift underretter relevante boligorganisationer, inden der rejses tiltale mod en person, der bor i en almen bolig, for utryghedsskabende kriminalitet, hvis det må antages, at kriminaliteten vil kunne medføre ophævelse af det lejemål, hvor den pågældende bor. En sådan ordning ville have til formål at understøtte en hurtig udsættelse af lejere, før straffesagen var endeligt afgjort.

Det var i den forbindelse Rigspolitiets vurdering, at en ordning, hvorefter politiet af egen drift underretter relevante boligorganisationer, ikke kan understøttes it-mæssigt i politiet, og at en sådan ordning således vil skulle håndteres ved manuel sagsbehandling.

Det var således Rigspolitiets vurdering, at ordningen ville medføre, at politiet i forhold til ca. 30.000 sigtelser årligt manuelt vil skulle afdække, om sigtede ifølge folkeregistret og andre registre på boligområdet bor i en almen bolig. Det bemærkes i den forbindelse, at oplysninger om sigtedes personers aktuelle boligforhold ikke er oplysninger, som politiet nødvendigvis ligger inde med, eller som vil blive tilvejebragt som led i den strafferetlige efterforskning. Ordningen vil desuden medføre, at politiet i forhold til ca. 10.000 sigtelser årligt vil skulle undersøge, om den forslåede kilometergrænse mellem bopæl og gerningssted konkret er opfyldt.

Efter endt efterforskning vil sagerne skulle overdrages til anklagemyndigheden. Anklagemyndigheden vil herefter skulle vurdere, hvorvidt der i ca. 5.000 sager årligt skal rejses tiltale ved en domsmandsret eller under medvirken af nævninger, herunder om pågældende vil blive idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Det var i forbindelse med lovforslaget om hurtigere udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet Rigspolitiets og Rigsadvokatens

vurdering, at en ordning, hvorefter politiet eller anklagemyndigheden af egen drift underretter relevante boligorganisationer, inden der rejses tiltale mod en person, der bor i en almen bolig, for utryghedsskabende kriminalitet, hvis det må antages, at kriminaliteten vil kunne medføre ophævelse af det lejemål, hvor den pågældende bor, ville medføre et samlet ressourceforbrug på ca. 30 årsværk i politiet og ca. 6 årsværk i anklagemyndigheden. Herudover var det både Rigspolitiets og Rigsadvokatens vurdering, at ordningen vil medføre en stigning i sagsbehandlingstiden i både politiet og anklagemyndigheden med deraf følgende risiko for en betydelig stigning i den generelle sagsbehandlingstid for sager inden for personfarlig kriminalitet.

Det er Rigspolitiets og Rigsadvokatens vurdering, at de skitserede udfordringer med en sådan ordning fortsat gør sig gældende.

4. Som jeg også tilkendegav under min besvarelse af 19. november 2024 af samrådsspørgsmål A i Folketingets Boligudvalg har jeg forståelse for et ønske om, at myndighederne af egen drift skal advisere de almene boligforeninger, når en af deres lejere blev sigtet eller dømt for kriminalitet.

Som det fremgår ovenfor, er det imidlertid Rigspolitiets og Rigsadvokatens vurdering, at en ordning, hvorefter politiet eller anklagemyndigheden af egen drift underretter relevante boligorganisationer, inden der rejses tiltale mod en person, der bor i en almen bolig, for utryghedsskabende kriminalitet, hvis det må antages, at kriminaliteten vil kunne medføre ophævelse af det lejemål, hvor den pågældende bor, vil indebære en meget ressourcekrævende opgave for myndighederne og medføre en stigning i sagsbehandlingstiden i både politiet og anklagemyndigheden med deraf følgende risiko for en betydelig stigning i den generelle sagsbehandlingstid for sager inden for personfarlig kriminalitet. Det er derfor i min optik ikke den rette vej at gå.

Når det er sagt, er det naturligvis vigtigt, at politiet understøtter boligforeningerne i videst muligt omfang inden for de gældende regler. Jeg kan forstå på Rigspolitiets, at Rigspolitiets snarest vil indkalde alle politikredse til en drøftelse af rammerne for videregivelse af oplysninger efter de nævnte bestemmelser.

Det bakker jeg op om. Jeg har desuden bedt Rigspolitiet om at vende tilbage til Justitsministeriet, hvis der under drøftelserne fremkommer gode forslag til, hvordan ordningen kan styrkes yderligere.